36. Жук Е.Е. Особенности изучения языковых средств комического и их перевода (на примере произведений О. Генри и П. Г. Вудхауса). *Вестник Адыгейского гос. университета*. 2012. № 2. С. 1–2.

37. Сергиенко А.В. Языковые возможности реализации иронии как разновидности импликации в художественных текстах. Саратов, 1995. 18 с.

38. Капацинская В.М. Обучение студентов педагогического вуза речевым средствам создания юмора и иронии. Нижний Новгород, 1996. 238 с.

39. Jerome K. Jerome. Three Man in a Boat. London : Wordsworth, 2008. 171 p.

40. Джером К. Джером. Троє в одному човні (якщо не рахувати собаки) / пер. з англ. О. Якушик. Київ : Країна Мрій, 2011. 176 с.

41. Henry O. A Service of Love. *Henry O. The Four Million. 100 selected stories*. London : Wordsworth Edition Limited, 1995. С. 21–26.

42. Генрі О. Жертви любові. *Генрі О. Останній листок.* Київ : Фоліо, 2018. С. 20–27.

УДК 811.112.2=161.2'374.2:61]-026.39

ПЕРЕКЛАД ЯК СИМУЛЯКР ТА СИМУЛЯКРИ В ПЕРЕКЛАДІ

TRANSLATION AS A SIMULACRUM AND SIMULACRA IN TRANSLATION

Сайко М.А.,
orcid.org/0000-0001-8098-0595
аспірант катедри германської філології та перекладу
Інституту філології
Київського національного університету імені Тараса Шевченка

У запропонованому дослідженні переклад розглядається як симулякр вперше в українському перекладознавстві. Доведено, що переклад є гіперреальністю, себто симулякром третього порядку, для якого підробка (перший порядок) та серійність (другий порядок) є лише початковими формами. Розвідка провадиться на площині спеціальних текстів (зокрема медичних), що уможливлює вивчення термінів-відповідників крізь призму симулякрів. Встановлено, що в контексті державних процесів термінотворення та стандартизації термінології фахові словники можуть виступати рушійною силою влади задля очолення «шахівниці перекладу», території суцільного маніпулювання знаками та кодами.

Ключові слова: переклад, маніпуляція, симуляція, симулякр, гіперреальність, медична термінологія.

В предложенном исследовании перевод рассматривается как симулякр впервые в украинском переводоведении. Доказано, что перевод является гиперреальностью, то есть симулякром третьего порядка, для которого подделка (первый порядок) и серийность (второй порядок) является лишь начальными формами. Исследование проводится в плоскости специальных текстов (в частности, медицинских), что делает возможным изучение терминов-соответствий сквозь призму симулякров. Установлено, что в контексте государственных процессов терминообразования и стандартизации терминологии профессиональные словари могут выступать движущей силой власти для возглавления «шахматной доски перевода», территории сплошного манипулирования знаками и кодами.

Ключевые слова: перевод, манипуляция, симуляция, симулякр, гиперреальность, медицинская терминология.

In the proposed research translation is viewed as a simulacrum in the Ukrainian translation studies for the first time. It is proved that translation refers to hyperreality, meaning it is the simulacrum of the third order for which the falsification (the first order) and mass production (the second order) are only initial forms. The research has been carried out on the basis of special texts (specifically medical ones). This makes it possible to study equivalent terms through the prism of simulacra. It has been established that in the context of state processes of term formation and standardization professional dictionaries can act as a driving force for the authority leadership on the «translation chessboard», the territory of continuous manipulation of signs and codes.

Key words: translation, manipulation, simulation, simulacrum, hyperreality, medical terminology.

Актуальність запропонованої розвідки полягає у висвітленні симуляційної природи перекладацького процесу на прикладі симулякрів у перекладі спеціяльних текстів, зокрема медичних, у контексті унормування відповідної термінології. **Порушуване питання** стосується передусім перекладу спеціяльних текстів та укладання фахових словників як рушійної сили нормативного термінотворення і стандартизації української медичної термінології. **Мета** провадження цього дослідження полягає у вивченні перекладу як симулякра третього порядку, гіперреальности з низкою конкретних знакових симулякрів, зокрема термінологічних. Термінологічним симулякром

вважатимемо *«стороннє тіло, що видає себе за природний і повновартісний «орган» української медичної терміносистеми»* [1, с. 116].

Новизною в дослідженні є висвітлення перекладу крізь призму постмодернової категорії симулякрів, беручи до уваги історично-ідеологічну парадигму. **Об'єктом** цієї розвідки є переклад як результат симуляції та як витвір гіперреальности. **Предметом** дослідження є особливості реалізації перекладу як суцільнотекстового симулякра реальности та знакових симулякрів у перекладі як результату перенесення стихійних моделей із лексикографічних джерел. **Матеріяли** для дослідження – фрагменти німецькомовного тексту дискурсу медицини та їхній переклад українською мовою. Додатковим матеріялом слугували медичні лексикографічні джерела. Дослідження здійснено за допомогою описової та порівняльно-зіставної мето́д. Уваговартною є також діяхронна соціолінгвістична мето́да.

Отож у запропонованій розвідці відштовхом слугують вагомі постмодернові категорії *симуляція* та *симулякр*, що їх детально висвітлив у своїх працях французький філософ Жан Бодріяр. Головними його трактатами, що присвячені вивченню цих категорій, є *«Символічний обмін і смерть»* (1976) та *«Симулякри і симуляція»* (1981).

Пропоную послідовно та структурно розглянути такі тези:

Теза 1: Переклад – симуляція.

Існує неосяжно велика кількість означень категорії *перекладу*, однак твердження про те, що переклад як процес є цілковитою симуляцією, є новим. Лексема *симуляція* походить від латинського слова *simulatio* і означає *видимість, удавання*. Для Ж. Бодріяра симуляція є процесом *«породження моделей без першопричини та без реальности»* [2, с. 5–6]. Вона реалізується *«через ліквідацію всіх референцій… через штучне воскресіння їх у системах знаків, матеріялі ще більш в'язкому, ніж смисл, коли той пропонує себе всіляким системам еквівалентности, всіляким бінарним опозиціям, всілякій комбінаторній алгебрі»* [2, с. 7]. На переконання мислителя, симуляція виникає через припущення утопії принципу еквівалентности, себто тоді, коли знак як цінність заперечується, коли відбувається *«умертвлення будь-якої референції»* [2, с. 12].

Переклад можна вважати симуляцією у двох контекстах:

1. *Переклад як процес (себто перекладання)*: будь-який переклад вимагає маніпуляцій над первотвором для досягнення відповідних цілей. Найсимулятивніший переклад характерний для неспеціяльних текстів (особливо поетичних творів), позаяк саме вони вимагають *«ілюзії істини, шантажу реального»* [2, с. 16], тому вони й містять найбільшу кількість перекладацьких трансформацій. Яскравим прикладом симуляції в перекладі є переклад відомої екзистенційної фрази Шекспіра *«To be or not to be, that is the question»*, що здійснив М. Старицький: *«Жити, чи не жити? Ось в чім річ»*. Перекладач бере під сумнів різницю між істинним *(to be)* та хибним *(жити)*. Симуляція такого перекладу полягає в переосмисленні первотвору, своєрідному штучному воскресінні знака, про яке мовилося дещо вище. Проте апогеєм симуляції в перекладі цієї фрази стає те, що російська преса приписала на карб М. Старицького, що *«буцімто в його перекладі Гамлета славний Гамлетів монолог починається словами: «Бути чи не бути, ось заковика». Мало сказати, що сеї фрази у д. Старицького нема; треба додати, що «заковика» зовсім не уковане д. Старицьким і не українське, а давно звісне московське. Та проте воно довгі роки гуляло по фейлетонах та статтях україножерних органів…, поки д. Старицький процесом не змусив одного з таких журналістів у «Киевлянине» сконстатувати брехливість сеї видумки»* [3, с. 23–24]. Відповідно до тлумачень Ж. Бодріяра це чистий симулякр самого себе, позаяк *«він позбавлений зв'язку з будь-якою реальністю»* [2, с. 13]. Саме так породжуються симулякри в перекладі, про які дещо згодом.

2. *Переклад як навчання*: процес навчання майбутніх перекладачів передбачає своєрідну симуляцію виконання реального завдання (замовлення) впродовж певного часу.

Теза 2: Переклад – симулякр.

Філософія симулякрів Ж. Бодріяра залишила відбиток на багатьох гуманітарних науках, проте тлумачення *симулякра* зводиться головно до поняття *копії*. Для деяких дослідників симулякр є **знаком**, *«що набув свого власного буття, а тому сутнісно перестав бути знаком»* [4, с. 184], для інших – **засобом** *«конструювання самої реальности за ідеальними лекалами»* [5, с. 2]. Ще одне тлумачення виучуваної категорії засвідчує, що симулякром є **образ** ненаявної *«дійсности, правдоподібна подоба, позбавлена оригіналу, поверхневий, гіперреалістичний об'єкт, за яким не стоїть будь-яка реальність»* [6, с. 68]. Проте переклад як продукт є симулякром правдоподібної подоби, бо ж завжди має первотвір, тобто оригінал, однак це не означає, що попереднє означення є хибним.

Варто зауважити, що твердження, що переклад є симулякром, не є новим: *«Переклад є симулякром, а переклад-симулякр можна розглядати*

як результат і засіб маніпуляції в перекладі» [7, с. 65]. Навіть більше, *«звільнення перекладача від норм та правил, звільнення перекладу як копії від моделі, тобто від первотвору, дозволяє говорити про переклад як простір симулякрів»* [8, с. 22]. Джерелами такого тлумачення перекладу є описове перекладознавство, зокрема Маніпуляційна школа (Джеймс Голмс, Тео Германс та інші), що набула великого розвою в 1990-х роках. Хоча описове перекладознавство і зводилося спочатку винятково до художнього перекладу, проте згодом *«воно розгалузилося в кількох напрямках, включаючи, серед інших, технічний, авдіовізуальний та усний перекладu»* [9, с. 53].

Аби ствердити, що переклад (як продукт) є симулякром, наведімо такі аргументи:

1. Переклад є реконструкцією (копією) вихідного зразка (первотвору) в комунікації.

2. В основі перекладу – імітація та підробка.

3. Переклад є простором тотального маніпулювання значеннями та кодами.

4. Переклад вимагає трансформацій всіх можливих видів.

5. Симулякр ніколи не може знову стати реальним [2, с. 12], себто переклад ніколи не стане первотвором: зворотний переклад перекладу мовою первотвору ніколи не буде рівнозначним. Однак якщо взяти до уваги можливості автоматизованого перекладу, деякі елементи (рідко і весь текст, за умови, якщо вважати речення текстом, або ж за умови існування великої перекладацької бази пам'яти) можуть бути відтворені ідентично, що засвідчує абсолютність симулякра, позаяк він *«наздогнав «реальність», здійснивши повний оберт»* [2, с. 19].

Теза 3: Переклад – гіперреальність.

З усією гостротою постає питання про порядок перекладу як симулякра. Ж. Бодріяр виокремлює **три порядки симулякрів**:

1) *природні* симулякри (або ж натуралістичні, що засновані на імітації та підробці, що спрямовані на відновлення і є гармонійними);

2) *виробничі* (що засновані на силі та енергії, створення яких передбачає підвищення продуктивности);

3) *симулякри симуляції* (що засновані на інформації і передбачають прагнення до операційности та тотального контролю) [2, с. 175].

На перший погляд може здатися, що переклад є симулякром першого порядку, бо ж симулякр першого порядку ніколи не скасовує різниці та завжди передбачає можливість суперечки між симулякром та реальністю (первотвором) [10, с. 120]. Навіть більше, переклад як мистецтво існує лише завдяки цій різниці, завдяки своєрідному проміжкові між ними.

Симулякри другого порядку передбачають можливість створення двох або ж n-ідентичних об'єктів, де мертва праця є володаркою над живою [10, с. 121]. Появу таких симулякрів Ж. Бодріяр трактує початком епохи промислової революції. Проте якщо взяти до уваги його твердження, що тут передбачений не оригінальний процес чи процес, що започатковує всі інші, а, навпаки, процес, що поглинає будь-який первотвір і запроваджує серію ідентичних одиниць [10, с. 121], то можна дійти висновку, що переклад як симулякр другого порядку з'явився значно раніше від настання епохи промислової революції. Згадати досить лише грецький переклад Старого Заповіту (Септуаґінту), над яким, згідно з листом Арістея, окремо працювали 72 еллінізовані юдеї, але переклад кожного був ідентичним. Навіть за умови, що ця історія (легенда) є лише втраченою референцією (чи то ж мітом), другому порядку симулякрів все ж відповідає наукова фантастика у буквальному значенні [2, с. 175]. Отож, другий порядок симулякрів полягає в ідентичності текстів перекладу єврейських тлумачів (а не їхніх форм), а відношення між ними не є відношенням первотвору й підробки, бо ж йдеться про їхню нерозмежованість, вони стають симулякрами один одного. Якщо ж згідно з Ж. Бодріяром симулякром другого порядку є машина, то тут *Deus ex machina*, позаяк саме надих Бога породжує серійне репродукування.

Яскравим прикладом перекладу як симулякра другого порядку слугує машинний переклад, що пов'язаний з автоматизацією самого перекладу: мертва праця заволоділа живою. Достатньо лише скористуватися безоплатною службою перекладу Ґугл і можна отримати готовий переклад: безмежна кількість перекладу одного знака (тексту) постійно буде однаковою, поки система перекладу не буде покращеною. Звісно, тут не йдеться про ідеальність перекладу, але про приріст його можливостей. Такий переклад є диспропорційним, *«але якісно не відмінною проєкцією реального світу виробництва»* [2, с. 176].

Ми стоїмо перед перекладом як іпостассю в цілком новому значенні слова, для якої підробка (перший порядок) та серійність (другий порядок) є лише початковими формами, бо ж кожен порядок симулякрів обов'язково повинен підкорювати попередній [10, с. 124]. Засадничими для перекладу є не репродуктивність, а своєрідна модуляція: йдеться вже зовсім не про кількісні еквіваленти, а про розрізнювальні опозиції, закон еквівалентности втрачає суть, підміна елементів стає головною. Саме тут переклад постає як гіперреальність (третій порядок), що трактується як

найвища форма мистецтва та реальности завдяки обмінові, що відбувається між ними на рівні симулякрів [10, с. 151].

Переклад уже не має нічого спільного зі своїм первотвором: він постає як результат декодування, закодування та редагування (неначе фільм, про який говорить Ж. Бодріяр, що є результатом знімання, відсіювання та монтажу). Дійсно, переклад передбачає тестування дійсности, аналізування реальности, розкладання її на прості елементи та повторне складання опозицій, тому він є гіперреальною субстанцією, що живе завдяки «перекладацькому монтажеві».

Цільова авдиторія (читач, глядач, слухач перекладу), що вже не має особистого контакту з первотвором, виступає як поціновувач, експерт: вона ідентифікує реальність такою, якою створив її перекладач і яка вже не має жодної причетности до реальности первотвору. Переклад не дає змоги ставити йому будь-яких запитань, він сам нас ненастанно допитує. Згадаймо аматора (або й себе), що переглядає фільм, що був перекладений за допомогою закадрового перекладу (водночас чуємо первотвір і переклад): він часто нарікатиме на спотворення перекладу перекладачем (редакторами). Однак якщо хтось скаржиться на «неточний переклад», «звинувачує» перекладачів у їхній некомпетентності, то це лише свідчить про те, що вони жодної тями на перекладі не мають. Отож сприйняття будь-якого перекладу можна трактувати як постійний іспит на вміння вбирати в себе те, що в ньому закодовано.

Оскільки переклад є гіперреальністю, що цілком полягає в симуляції, бо ж обмін між первотвором та продуктом перекладу відбувається на рівні симулякрів, то виникає питання про те, що можна вважати симулякрами в перекладі. Пропоную розглядати симулякри в перекладі не на рівні неспеціяльних текстів (художніх творів, реклам тощо), що було зроблено дотепер, а на рівні спеціяльних, зокрема тих, що мають велику кількість термінології.

У контексті відтворення окремих термінів іншою мовою декодування інформації, якою він насичений, переходить від структури і семантики знака до Бодріярівської бінарної системи питання-відповідь: термін робить своєрідний запит перекладачеві щодо того, як має бути відтворений. Відповідь на цей запит визначено самим запитанням: відповідь у словнику. Саме тут і починається метафізика.

Розгляньмо лише декілька прикладів:

Abdomensonographie (1) *vom 17.12.2015: Zusammenfassend Zeichen der … mit beginnendem* ***Umgehungskreislauf (2)*** *sowie Zeichen* ***der chronischen Cholezystitis (3)*** *und* ***Unregelmäßigkeiten (4)*** *im* ***Pankreas (5)****…*

УЗД органів черевної порожнини (1) *від 17.12.2015: симптоми … з початковим* ***обхідним кровообігом (2)****, а також симптоми* ***хронічного холециститу (3)*** *і* ***нерівності (4) підшлункової залози (5)****…*

Термін *Abdomensonographie* було перекладено як *УЗД органів черевної порожнини*, що можна вважати перечленованим закономірним словосполучним відповідником. 2, 3, 5 – закономірні відповідники (транскодовані чи то питомо українські). Усі вони є відображенням глибокої реальности, а тому ще не є симулякрами: вони є лише відтвором німецьких термінів, себто їхньою репрезентацією, яка *«виходить із принципу еквівалентности знака і реального (навіть якщо ця еквівалентність утопічна, вона є фундаментальною аксіомою)»* [2, с. 12]. Симуляція полягає зовсім в іншому: вона *«охоплює всю будову репрезентації, яка сама стає симулякром»* [2, с. 12].

Симуляція відтворення німецького терміна *Unregelmäßigkeiten* зводиться до смислової аналізи, до якої вдається перекладач, що відтворив її як *нерівність*. Однак у витязі з первотвору зовсім не мовиться про нерівні контури підшлункової залози: такий (не)відповідник позбавлений будь-якого зв'язку з реальністю, вже не йдеться про репрезентацію, а про симуляцію, що поглинула всю будову репрезентації. Він є образом ненаявної дійсности, своєрідна подоба, за якою не стоїть жодна реальність. Терміносполукою, яка відображала б глибоку реальність, не порушуючи тим самим адекватности перекладу, була б *неоднорідність структури*.

Наступний приклад:

… ***dd (1) Stauungsödem (2)*** *bei dekompensierter* ***Leberzirrhose (3)*** *oder auch* ***rezidivierende (4)*** *ödematöse Pankreatitis ohne nachweisbare* ***Nekrose****nbildung* ***(5)****.*

… ***діагноз (1)****:* ***застійний набряк (2)*** *при декомпенсованому* ***цирозі печінки (3)*** *або* ***рецидивуючий (4)*** *набряклий панкреатит,* ***некрозу не розпізнано (5)****.*

Удавання до вилучення означувальної частини з абревіятури (1) буквально вбиває репрезентацію: медики чітко розрізняють *попередню*, *диференційну* та *кінцеву* діягно́зи. У первотворі йдеться про *differenziale Diagnose,* себто про *диференційну діягнозу*. Вартою уваги є також категорія роду лексеми *Diagnose* в українській мові: *діагноз* чи *діягно́за*? Це стосується й інших лексем (4, 6): *цироз* чи *цироза*, *некроз* чи *некроза*? Порушене питання

набуває неабиякої значущости в системі координат перекладу та влади. Зауважмо, що наше бачення мети перекладу може відрізнятися від засвоєних тлумачень у перекладознавстві: мета перекладу зовсім не полягає в інформуванні чи комунікації, вона зводиться винятково до креації, до створення утопійного джерела інформації. Радянська влада, як ніхто інший, це усвідомлювала, саме тому очолила гру на «шахівниці перекладу», територію суцільного маніпулювання не лише знаками, але й кодами. Послідовність такого маніпуляційного викривлювання лінгвістичного коду полягала в ухваленні правопису 1933 року та логічно продовжилася оприлюдненням термінологічних бюлетенів. У *«Медичному термінологічному бюлетені»* (1934 року) [11], наприклад, знаходимо такі форми: *автоліз, амавроз, амітоз, діагноз, гіпноз*, що маскують та спотворюють глибоку реальність (питомо засвоєні форми). Наступні медичні словники (*«Словник медичної термінології»* (Кириченко, 1936) [12], *«Словник медичної термінології»* (Кніпкович, 1948) [13] та інші) подають винятково форми чоловічого роду. Ось так послідовно зароджується чистий симулякр самого себе, що позбавлений зв'язку з будь-якою реальністю, бо ж симуляція поглинула будь-яку репрезентацію: репрезентація вмерла, існує винятково репродукування симулякрів.

Це ж саме стосується лексеми *rezidivierend* (5), що відтворено як *рецидивуючий*. У статті *«До проблеми відтворення українською мовою німецьких активних дієприкметників у медичних текстах»* [14] висвітлена політична природа мови, в якій йдеться, зокрема, про те, як спотворені відповідники спромоглися на репродукування за допомогою маніпулювання лінгвістичним кодом. Доречно було б згадати також *«Міжнародну анатомічну номенклатуру»* (Бобрик, 2001) [15], яка подає форму *блукаючий нерв* замість *блудний нерв*. Штучність дієприкметників на ***-уч-ий, -юч-ий*** в українській мові приховуються в самому серці реальности, саме тут знаки стали іманентними *«у своїй повторюваності, – хто знає, в чому реальність того, що вони симулюють?»* [10, с. 154].

Детальніше про приховані механізми уподібнення української медичної термінології до російських зразків, себто про створення термінологічних симулякрів та їхнє залучення до української медичної термінології, можна прочитати в статті *«У боротьбі за кожен термін: на шляху до створення німецько-українського медичного словника»* [1]. Стаття написана на матеріялі *«Медичного термінологічного бюлетеня»* 1934 року. Варто зауважити, що оприлюдненню бюлетеня передувало ухвалення відповідних резолюцій комісії НКО, зокрема: *у справі перевірки роботи на мовному фронті на доповідь тов. Хвилі*; *для перевірки роботи на мовному фронті в питаннях термінології*; *для перевірки роботи на мовному фронті в справі граматичній* [16, с. 140–152].

Звідси можна висновувати про те, що словник може виступати не лише набором репрезентантів, що слугують для відображення глибокої дійсности, але й набором симулякрів: спочатку він лише замаскує та спотворить реальність, приховає її, а наступний репродукуватиме викривлений лінгвістичний код: *«Ілюзія подвоює та доповнює собою референтну ілюзію (патетична галюцинація знака і патетична галюцинація реальности)»* [10, с. 152]. Симуляція тут полягає у створеній моделі, з якої, моделюючи свої відмінності, витікають й інші форми, що породжують стихійність.

Висновки. Отож переклад правно можна вважати симулякром третього порядку, себто гіперреальністю, позаяк він є реконструкцією первотвору, в його основі лежать імітація та підробка, він є виплодом тотальної маніпуляції знаками та кодами, він передбачає трансформації та ніколи не може стати знову реальним. Саме тому переклад потрібно розглядати як найвищу форму мистецтва та реальности завдяки обмінові, що відбувається між ними на рівні симулякрів. Симулякри в перекладі мають не лише мовний, культурний та дискурсивний характери, вони можуть слугувати рушійною силою ідеології влади. Важливо наголосити на **перспективному дослідженні**, що полягало б у десимулякризації термінології (не лише медичної) задля її уніфікації та стандартизації.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Сайко М.А. У боротьбі за кожен термін: на шляху до створення німецько-українського медичного словника. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія: Філологія*. 2018. № 37. Т. 3. С. 115–119.

2. Бодріяр Ж. Симулякри і симуляція / Пер. з фр. В. Ховхун. Київ : Вид-во Соломії Павличко «Основи», 2004. 230 с.

3. Франко І. Михайло П. Старицький. *Літературно-науковий вісник.* Наукове товариство імени Шевченка у Львові, 1902. Книжка VII. Річник V. Т. XIX. С. 15–26.

4. Ковчак В.О. Соціяльно-філософські аспекти симуляції суспільної активности та суспільної діяльности. *Збірник наукових праць* «*Гілея: науковий вісник*». 2015. Вип. 95. С. 182–185.

5. Левченко Н.В. Складові української національної ідеї та її вплив на процес державотворення в сучасній Україні. *Теорія та практика державного управління: зб. наук. пр.* Харків : Видавництво ХарРІ НАДУ «Магістр», 2010. Вип. 1. С. 75–83. URL : http://nbuv.gov.ua/UJRN/Tpdu_2010_1_13.

6. Данильян О.Г., Дзьобань О.П. «Симулякр»: концептуалізація феномена у постнеокласичній філософії. *Інформація і право*. Київ, 2016. № 2. С. 66–76.

7. Корнаухова Н.Г. Манипуляция как категориальный признак художественного перевода. *Вестник Бурятского государственного университета*. Улан-Удэ : Изд-во Бурят. госун-та, 2011. Вып. 11: Романо-германская филология. С. 65–70.

8. Куницына Е.Ю. Лингвистические основы людической теории художественного перевода : автореф. дис. … канд. филол. наук. Иркутск, 2011. 35 с.

9. Кальниченко О.А. Теорія перекладу: для студентів 3-4 курсів ф-ту «Референт-перекладач», які навчаються за спеціяльністю 035 Філологія (Переклад). Харків : Вид-во НУА, 2017. Ч. 1. 64 с.

10. Бодрийяр Ж. Символический обмен и смерть. Москва : «Добросвет», 2000. 387 с.

11. Мустяца П. Медичний термінологічний бюлетень. Київ : Видавництво ВУАН, 1931. 66 с.

12. Кириченко М., Василевський Ст., Ізюмова О. Словник медичної термінології. Київ : Держ. мед. в-во, 1936. 221 с.

13. Кніпович М.Ф. Словник медичної термінології. Латинсько-українськоросійський. Київ : Державне медичне видавництво УРСР, 1948. 442 с.

14. Сайко М.А. До проблеми відтворення українською мовою німецьких активних дієприкметників у медичних текстах. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія: Філологія*. 2018. № 35. Т. 2. С. 85–88.

15. Бобрик І.І., Ковешніков В.Г. Міжнародна анатомічна номенклатура. Київ : Здоров'я, 2001. 328 с.

16. Масенко Л. Українська мова у XX сторіччі: історія лінгвоциду: док. і матеріяли. Київ : Вид. дім «Києво-Могилянська акад.», 2006. 399 с.

УДК 81'25:[811.111'373.4:811.161.2'373.4]:070

«ХИБНІ ДРУЗІ ПЕРЕКЛАДАЧА» В ТЕКСТАХ ГАЗЕТНО-ПУБЛІЦИСТИЧНОГО СТИЛЮ

«TRANSLATOR'S FALSE FRIENDS» IN THE TEXTS OF PUBLICISTIC STYLE

Триндяк І.М.,
orcid.org/0000-0001-8850-6804
викладач кафедри іноземних мов
Національного університету «Львівська політехніка»

У статті з'ясовано значення терміна «хибні друзі перекладача». Визначено, що загалом «хибних друзів перекладача» вчені поділяють на псевдоінтернаціоналізми та часткові інтернаціоналізми. Виявлено їх використання в текстах газетно-публіцистичного стилю. Проаналізовано особливості перекладу «хибних друзів перекладача» шляхом пошуку варіантних відповідників.

Ключові слова: «хибні друзі перекладача», псевдоінтернаціоналізми, часткові інтернаціоналізми, газетно-публіцистичний стиль, переклад.

В статье выяснено значение термина «ложные друзья переводчика». Определено, что в целом «ложных друзей переводчика» ученые разделяют на псевдоинтернационализмы и частичные интернационализм. Выявлено их использование в текстах газетно-публицистического стиля. Проанализированы особенности перевода «ложных друзей переводчика» путем поиска вариантных соответствий.

Ключевые слова: «ложные друзья переводчика», псевдоинтернационализмы, частичные интернационализмы, газетно-публицистический стиль, перевод.

The article deals with the meaning of the term "translator's false friends". It is determined that in general scientists divide "translator's false friends" into pseudo-internationalisms and partial internationalisms. Their usage in the texts of publicistic style is shown. The peculiarities of translation of "translator's false friends" which are translated by the way of searching the alternative equivalents are analysed.

Key words: «translator's false friends», pseudo-internationalisms, partial internationalisms, publicistic style, translation.